

Statenvoorstel 02/15 A

Voorgestelde behandeling

Statencommissie : commissie voor Mobiliteit en Financiën,
16 januari 2015

PS-vergadering : 6 februari 2015

Datum

2 december 2014

Documentnummer

GS: 3696675

PS: 3723865

Onderwerp

PHS Meteren-Boxtel: aangaan bestuursovereenkomsten tussen rijk, provincie en de gemeenten Boxtel, Haaren en Vught – uitnodiging tot kenbaar maken wensen en bedenkingen

Samenvatting

Op 13 juni 2014 heeft de commissie voor Mobiliteit en Financiën (cMF) zich in meerderheid positief uitgesproken over het regionale maatregelenpakket inclusief kostenverdeling voor het trajectdeel Vught-Boxtel van het Programma Hoogfrequent Spoorvervoer (PHS) Meteren-Boxtel. De staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu (IenM) heeft vervolgens op 17 juni 2014 de Tweede Kamer geïnformeerd over haar besluiten over PHS. In haar brief is ook een aantal besluiten met betrekking tot het traject Meteren-Boxtel opgenomen. De toezeggingen over de regionale bijdragen zijn door de regio gedaan onder voorbehoud van instemming van de bevoegde bestuursorganen.

Het rijk wenst de met de regio gemaakte afspraken vast te leggen in drie afzonderlijke bestuursovereenkomsten met provincie en respectievelijk de gemeenten Boxtel, Haaren en Vught. Deze overeenkomsten bevatten een aantal gelijklopende bepalingen over o.a. het vastleggen van de gekozen oplossing (projectscope), de financiële bijdragen van partijen, jaarlijkse indexering van de nog niet betaalde termijnbedragen, risicobeheersing, hoe om te gaan met financiële mee- en tegenvallers en overleg- en besluitvormingsstructuur. Verder zijn per gemeente maatwerkafspraken vastgelegd die tegemoetkomen aan hun specifieke situatie, waaronder de redenen tot tussentijdse beëindiging.

Met dit voorstel bieden wij uw Staten de gelegenheid om eventueel wensen en bedenkingen kenbaar te maken over ons voorgenomen besluit tot het aangaan van deze bestuursovereenkomsten. Voorts stellen wij u een besluit te nemen over het dekkingsvoorstel voor de indexering van de provinciale bijdrage en de bereidheid uit te spreken om aan de betrokken gemeenten desgewenst een lening te verstrekken.

Het voorstel

1. Geen wensen en bedenkingen kenbaar te maken bij het voorgenomen besluit van het college van Gedeputeerde Staten om drie afzonderlijke bestuursovereenkomsten aan te gaan tussen rijk, provincie en de gemeenten Boxtel, Haaren en Vught betreffende het regionale maatregelenpakket voor het trajectdeel Vught – Boxtel van PHS-Meteren-Boxtel;
2. De index voor de bijdrage uit het Spaar- en Investeringsfonds wegeninfrastructuur (SIF) te dekken uit autonome middelen door een ophoging van de stortingen in het SIF voor de periode 2027 tot en met 2029 en de dekking van de index over de bijdrage uit de BDU-middelen te zoeken in de BDU.
3. Bereidheid uit te spreken om zo nodig aan de betrokken gemeenten een lening te verstrekken onder de volgende voorwaarden:
  - a. De lening heeft uitsluitend betrekking op het regionale maatregelenpakket PHS Meteren-Boxtel van de betrokken gemeenten;
  - b. Er wordt een marktconforme rente in rekening gebracht die is gelegen onder het rentepercentage dat de BNG-bank hanteert op het moment van het verstrekken van de lening en boven de rente van het schatkistbankieren;
  - c. De provincie sluit met de betrokken gemeenten een leenovereenkomst af;
  - d. De betrokken gemeenten dienen tijdig een aanvraag in onder vermelding van het benodigde bedrag en de gewenste looptijd van de lening;
  - e. Het is de betrokken gemeenten toegestaan tussentijds af te lossen, indien zij het voornemen hiertoe tijdig vooraf kenbaar maken.

Datum

2 december 2014

Documentnummer

GS: 3696675

PS: 3723865

Aanleiding

Regionaal maatregelenpakket PHS Meteren-Boxtel

1. Het Kabinet heeft in 2010 de Voorkeursbeslissing PHS genomen. Hiermee wil het Kabinet de capaciteit van het spoor vergroten. Dit om het toekomstige goederenverkeer en de toename van personenvervoer over het spoor tot en na 2020 in goede banen leiden. Om de Brabandroutte te ontlasten is herroutering van het goederenvervoer noodzakelijk via een aan te leggen boog bij Meteren. Tussen de grote steden in Noord-Brabant zal het personenvervoer spoorboekloos rijden.
2. PHS leidt tot toename van het aantal treinen op onder meer de Corridor Amsterdam-Eindhoven. Dit heeft nadelige gevolgen voor de veiligheid, leefbaarheid en barrièrewerking van het spoor binnen de gemeenten Vught en Boxtel en in mindere mate de gemeenten Haaren en 's-Hertogenbosch. Met de staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu (IenM) is op 16 juni 2014 een regionaal maatregelenpakket overeengekomen om de nadelige gevolgen tot een aanvaardbaar niveau terug te brengen. De regio betaalt 50% van de meerkosten die

uit dit pakket voortvloeien. De provincie draagt € 124,5 miljoen bij (peil 2013, exclusief indexering). De gemeenten investeren gezamenlijk € 23,4 miljoen (peil 2013).

3. De maatschappelijke baten van het regionale maatregelenpakket omvatten de gehele provincie Noord-Brabant. Deze baten zijn: versterking van Brabant als tweede economische regio van Nederland, meer reizigerstreinen van en naar de Randstad en minder goederentreinen door West- en Midden-Brabant.
4. De met de staatssecretaris van IenM gemaakte afspraken worden vastgelegd in drie afzonderlijke bestuursovereenkomsten tussen rijk, provincie en de gemeenten Boxtel, Haaren en Vught. Doel van deze overeenkomsten is sturing geven aan het proces van planuitwerking en -realisatie van het regionale maatregelenpakket PHS Meteren-Boxtel. Dit om de maatschappelijke baten voor de provincie te kunnen realiseren. De provincie is daarom medeverantwoordelijk voor de uitwerking en realisatie van het maatregelenpakket. Dit houdt in dat de provincie gezamenlijk met het rijk en de gemeenten die beslissingen neemt die nodig zijn voor de uitwerking, voorbereiding en uitvoering van het pakket. De provincie is echter geen (mede)opdrachtgever van Prorail.

Datum

2 december 2014

Documentnummer

GS: 3696675

PS: 3723865

Inhoud bestuursovereenkomsten

De voorliggende bestuursovereenkomsten regelen in hoofdlijnen de volgende onderwerpen:

- a. *Het bereik van het project* ofwel welke maatregelen behoren exact tot het regionale pakket dat op 16 juni 2014 is overeengekomen. Afwijkingen van de scope kunnen alleen plaatsvinden na instemming van alle partijen en voor zover deze binnen het taakstellend budget liggen;
- b. *De kostenraming behorend bij de projectscope, het taakstellend budget en bijdrage van partijen in dit budget.* Gelet op de looptijd van het project (tot 2024) is te verwachten dat prijsstijgingen plaatsvinden. Overeengekomen is de regionale bijdragen te indexeren. De indexering sluit aan op de systematiek die het ministerie van IenM toepast op de BDU Verkeer en Vervoer. De indexering voor het jaar 2014 bedraagt 0,196%.
- c. *Afspraken over de uitwerking en tussentijdse keuzes over aanvullende wensen van een of meer partijen*
- d. *Afspraken over de wijze waarop partijen omgaan met risico's in het project.* De afspraak is dat risico's dienen te worden opgelost binnen het taakstellend budget. Eventuele meevallers worden aan de risicoreservering toegevoegd;
- e. *De eindafrekening.* Aan het einde van het project wordt de eindafrekening opgemaakt. Mee- en tegenvallers zullen naar rato van de bijdragen van partijen worden verrekend;
- f. *De organisatiestructuur.*

g. *De planning.*

h. *Geschillen, tussentijdse beëindiging en toepasselijk recht.* Voor het realiseren van de verdiepte ligging van het spoor in Vught geldt als voorwaarde dat het Tracébesluit PHS Meteren-Boxtel uiterlijk 31 december 2020 onherroepelijk moet zijn geworden.

Datum

2 december 2014

Documentnummer

GS: 3696675

PS: 3723865

Statenbehandeling

Via een Statenmededeling van 3 juni 2014 (kenmerk 3599967) zijn uw Staten geïnformeerd over de achtergronden van PHS. Via deze mededeling is de cMF in een extra vergadering op 13 juni 2014 geconsulteerd over de provinciale inzet tijdens het bestuurlijk overleg op 16 juni 2014 met de staatssecretaris van lenM en de regiogemeenten Boxtel, Haaren, Vught en 's-Hertogenbosch. Zoals toegezegd in de Statenmededeling stellen wij u thans in de gelegenheid wensen en bedenkingen kenbaar te maken bij de bestuursovereenkomsten die wij voornemens zijn af te sluiten met het rijk en respectievelijk de gemeenten Boxtel, Haaren en Vught.

Bevoegdheid

Het afsluiten van bestuursovereenkomsten is op grond van artikel 158 eerste lid sub e. van de Provinciewet een bevoegdheid van ons college. Met dit Statenvoorstel informeren wij u overeenkomstig artikel 167 vierde lid van de Provinciewet over ons voorgenomen besluit om drie afzonderlijke bestuursovereenkomsten aan te gaan. Voorts stellen wij met dit Statenvoorstel uw Staten in de gelegenheid eventuele wensen en bedenkingen kenbaar te maken.

Het besluiten over het dekkingsvoorstel voor de indexering van de provinciale bijdrage en zo nodig verstrekken van leningen aan de betrokken gemeenten en de voorwaarden waaronder is een bevoegdheid van uw Staten.

Doel

In de Agenda van Brabant is de bereikbaarheid van de regio via een samenhangend efficiënt en robuust verkeer- en vervoerssysteem met aandacht voor weg, water spoor en (H)OV gedefinieerd als provinciale kerntaak. De provinciale bijdrage aan het regionale maatregelenpakket ad € 124,5 miljoen beantwoordt aan dit doel.

Met haar bijdrage helpt de provincie actief mee om de nadelige gevolgen van PHS Meteren-Boxtel voor de veiligheid, leefbaarheid en barrièrewerking in de betrokken gemeenten tot een aanvaardbaar niveau terug te brengen. Daarnaast vloeien uit PHS Meteren-Boxtel aanzienlijke maatschappelijke baten voort voor de provincie: versterking van Brabant als tweede economische regio van Nederland, meer reizigerstreinen van en naar de Randstad en minder goederentreinen door West- en Midden-Brabant.

Argumenten

1. *Geen wensen en bedenkingen kenbaar te maken bij het voorgenomen besluit van het College van Gedeputeerde Staten om drie afzonderlijke*

bestuursovereenkomsten aan te gaan tussen rijk, provincie en respectievelijk de gemeenten Boxtel, Haaren en Vught over het regionale maatregelenpakket voor het trajectdeel Vught – Boxtel van PHS-Meteren-Boxtel

Datum

2 december 2014

Documentnummer

GS: 3696675

PS: 3723865

- 1.1 Uw Staten zijn overeenkomstig art. 167 vierde lid van de Provinciewet in de gelegenheid desgewenst wensen en bedenkingen kenbaar maken over ons voorgenomen besluit om de bestuursovereenkomsten aan te gaan.
- 1.2 Het rijk, de provincie en de drie gemeenten dienen te besluiten over gelijklopende bestuursovereenkomsten.
- 1.3 In onze vergadering van 24 februari 2015 neemt ons college een definitief besluit over het aangaan van de bestuursovereenkomsten.

2. De index voor de bijdrage uit het Spaar- en Investeringsfonds weginfrastructuur (SIF) te dekken uit autonome middelen door een ophoging van de stortingen in het SIF voor de periode 2027 tot en met 2029 en de dekking van de index over de bijdrage uit de BDU-middelen te zoeken in de BDU.

- 2.1 Jaarlijks bijstellen van de index vindt plaats op basis van de Macro Economische Verkenningen (MEV).
- 2.2 In uw besluit op 14 november 2014 over de Begroting 2015/Najaarsbrief 2014 is geen rekening gehouden met indexering van de provinciale bijdrage aan het regionale maatregelenpakket PHS Meteren-Boxtel.

3. Bereidheid uit te spreken om zo nodig aan de betrokken gemeenten een lening te verstrekken onder de volgende voorwaarden:

- f. De lening heeft uitsluitend betrekking op het regionale maatregelenpakket PHS Meteren-Boxtel van de betrokken gemeenten;*
- g. Er wordt een marktconforme rente in rekening gebracht die is gelegen onder het rentepercentage dat de BNG-bank hanteert op het moment van het verstrekken van de lening en boven de rente van het schatkistbankieren;*
- h. De provincie sluit met de betrokken gemeenten een leenovereenkomst af;*
- i. De betrokken gemeenten dienen tijdig een aanvraag in onder vermelding van het benodigde bedrag en de gewenste looptijd van de lening;*
- j. Het is de betrokken gemeenten toegestaan tussentijds af te lossen, indien zij het voornemen hiertoe tijdig vooraf kenbaar maken.*

3.1 De provincie en de gemeenten betalen hun bijdragen in termijnen. Twee van de betrokken gemeenten hebben verzocht om een besluit waarin uw Staten de bereidheid uitspreken een lening te verstrekken ten behoeve van hun gemeentelijke bijdrage. Zij zullen zich beraden op het gebruik van deze mogelijkheid, in het geval zij op het moment dat zij hun bijdragen dienen te betalen (nog) niet over de middelen beschikken.

3.2 Het besluit over uw bereidheid een lening te verstrekken en de voorwaarden waaronder worden schriftelijk bevestigd aan de gemeenten. Indien op enig moment het verstrekken van een lening aan de orde is, zal ons college dit via een Statenvoorstel aan uw Staten voorleggen ter besluitvorming.

Datum

2 december 2014

Documentnummer

GS: 3696675

PS: 3723865

Kanttekeningen

- 1.1 Indien ons college tegemoet komt aan wensen en bedenkingen van uw Staten die zodanig zijn dat de bestuursovereenkomsten aanpassing behoeven, dan volgt overleg met de andere partijen om alsnog tot gelijklopende overeenkomsten te komen. Het besluitvormingsproces wordt dan opnieuw doorlopen.
- 1.2 De colleges van B&W van de betrokken gemeenten dienen op grond van de Gemeentewet hun raden eveneens in de gelegenheid te stellen wensen en bedenkingen kenbaar te maken bij hun voorgenomen besluit een bestuursovereenkomst aan te gaan.
- 1.3 Een of meer andere partijen kunnen besluiten de bestuursovereenkomsten niet aan te gaan. In dat geval is er een zeer reëel risico aanwezig dat het regionale maatregelenpakket niet tot uitvoering komt. De maatschappelijke baten van PHS voor de provincie Noord-Brabant komen dan te vervallen.

Financiën

Regionale bijdrage

De bijdragen aan het regionale maatregelenpakket PHS Meteren-Boxtel zijn als volgt verdeeld:

Tabel 1: kostenverdeling rijk - regio (x € 1 miljoen, peil 2013)

Maatregel	Totaal	Rijk	Regio
Verdiepte ligging (V3) Vught	482,0	365,0	117,0
Wolfskamerweg Vught	20,0	10,0	10,0
Tongersestraat Boxtel	38,4	19,2	19,2
Runsdijk Esch	3,4	1,7	1,7
Totaal	543,8	395,9	147,9

Datum

2 december 2014

Documentnummer

GS: 3696675

PS: 3723865

Tabel 2: kostenverdeling regio (x € 1 miljoen, peil 2013)

Maatregel	Totaal	Provincie	Gemeente
Verdiepte ligging (V3) Vught	117,0	105,3	11,7
Wolfskamerweg Vught	10,0	5,0	5,0
Tongersestraat Boxtel	19,2	13,2	6,0
Runsdiijk Esch	1,7	1,0	0,7
Totaal	147,9	124,5	23,4

In uw vergadering van 14 november 2014 hebben uw Staten via het besluit over Statenvoorstel 63/14 over de Begroting 2015/Najaarsbrief 2014 de provinciale bijdrage ad € 124,5 miljoen (peil 2013), inclusief een dekkingsvoorstel, reeds goedgekeurd. Voor het dekken van het indexeren van deze bijdrage is een afzonderlijk besluit van uw Staten nodig.

Europese en internationale zaken

ProRail is bezig met het voorbereiden van een Europese subsidieaanvraag (Comprehensive Network) voor de planuitwerkingskosten in de periode 2015 tot en met 2020. De indieningstermijn sluit op 26 februari 2015. Door de EU verleende subsidies worden toegevoegd aan de financiële reserves van de per gemeente uit te voeren projecten uit het regionale maatregelenpakket. Voor de daadwerkelijke aanleg van de infrastructurele maatregelen zal ProRail te zijner tijd opnieuw een subsidieaanvraag indienen.

Planning

Het is de bedoeling dat partijen de bestuursovereenkomsten in de loop van de maand februari 2015 ondertekenen. De commissaris van de Koning zal daartoe een volmacht afgeven aan het lid van ons college, gedeputeerde R.A.C. van Heugten, portefeuillehouder mobiliteit en financiën binnen ons college.

Bijlagen

1. Bestuursovereenkomst oplossing verkeersproblematiek spoorwegovergang Tongersestraat tussen rijk, provincie en de gemeente Boxtel
2. Bestuursovereenkomst PHS Haaren (Esch) tussen rijk, provincie en de gemeente Haaren
3. Bestuursovereenkomst PHS Vught tussen rijk, provincie en de gemeente Vught

Datum

2 december 2014

Documentnummer

GS: 3696675

PS: 3723865

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,

de voorzitter

de secretaris

prof. dr. W.B.H.J. van de
Donk

mw. ir. A.M. Burger

Auteur: J.M.M. van Eck - van Herwijnen, jveck@brabant.nl, (073) 680 86 35
Cluster Mobiliteit en Infra/Afdeling Openbaar Vervoer